

MONITOR PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A JUDIKATURY

(A) PRÁVNÍ PŘEDPISY

(1) NOVELA ZÁKONA O EVIDENCI SKUTEČNÝCH MAJITELŮ

- Dne 1. 10. 2022 nabyl účinnosti zákon č. 245/2022 Sb., kterým se mění zákon o evidenci skutečných majitelů (ESM), o němž jsme Vás informovali již v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíce duben, červen a červenec 2022.
- Novela zákona zavádí změnu vymezení skutečného majitele. Nově již není skutečný majitel označován jako osoba s koncovým vlivem či jako koncový příjemce. Skutečným majitelem se nyní rozumí osoba, která v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje právnickou osobu či právní uspořádání.
- Skutečným majitelem obchodní korporace v případě, že nebude existovat žádná fyzická osoba s podílem v obchodní korporaci větším než 25 %, je taková fyzická osoba, která naplňuje domněnku ovládnutí dle zákona o obchodních korporacích.
- Dle novelizovaného zákona má rozhodující vliv ten, kdo na základě svého uvážení může ovlivnit rozhodování nejvyššího orgánu korporace v souladu se svou vůlí. To znamená, že jakmile je jakákoli fyzická osoba schopna ovlivnit nejvyšší orgán určité korporace, ať už přímo, či nepřímo přes prostředníka, a nejvyšší orgán rozhoduje na základě tohoto vlivu, považuje se za skutečného majitele. Dále je také zákonem zavedena domněnka, že rozhodující vliv v korporaci uplatňuje ten, kdo může jmenovat nebo odvolat většinu osob, které jsou členy statutárního orgánu korporace.
- Zákon navíc ruší některé dosavadní výjimky z evidenční povinnosti, které se dotýkaly okresních a regionálních komor či podobných společenstev, politických stran a hnutí, církví a náboženských společností, odborové organizace, organizace zaměstnavatelů, honební společenstva a společenství vlastníků jednotek. Od 1. 10. 2022 se evidenční povinnost vztahuje i na tyto subjekty, přičemž by u výše zmíněných subjektů mělo dojít k automatickému průpisu v maximálně možné míře, aby nedošlo k nadměrné administrativní zátěži.
- V prvních 6 měsících od účinnosti této novely by obchodní korporace, které splnily evidenční povinnost podle dosavadních pravidel, měly být osvobozeny od poplatku za první návrh na zápis podle nové úpravy.

(2) NOVELA OBČANSKÉHO SOUDNÍHO ŘÁDU

- Poslanecká sněmovna v 1. čtení projednala novelu zákona upravující zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.
- Novela by měla zavést širší práva a silnější postavení správních orgánů. Změny by se tak týkaly například Českého telekomunikačního úřadu či finančního arbitra v řízení před obecným soudem. Novela má zejména zavést povinnost soudů vyzvat a dotazovat se správního orgánu, který vystupoval v daném sporu jakožto rozhodčí orgán a jehož rozhodnutí bylo u soudu napadeno, zdali bude chtít uplatňovat v řízení některá práva jako například činit podání písemných vyjádření k věci, nahlížet do spisu anebo žádat o udělení slova při jednání. Pokud správní orgán nebude chtít uplatňovat svá práva, nebo neoznámí soudu ve stanovené lhůtě, že by předmětná práva uplatňovat chtěl, nebude mu to již umožněno.
- Novela cílí zejména na to, aby byly naplněny účely, kvůli kterým byly správní orgány jako Český telekomunikační úřad zřízeny, a tyto správní orgány mohly uplatňovat své oborové znalosti při jednání u soudu, které nejsou na danou problematiku natolik specializované.

(3) NÁVRH ZÁKONA, KTERÝM SE ZRUŠUJE ZÁKON O EVIDENCI TRŽEB

- Poslanecká sněmovna ve 2. čtení projednala návrh zákona, kterým se zrušuje zákon o evidenci tržeb, o němž jsme Vás informovali již v Monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc březen 2022.
- Evidence tržeb je kvůli pandemii do konce roku 2022 přerušena. Návrh zákona má za cíl zrušit povinnost podnikatelů vést elektronickou evidenci tržeb (dále jen **EET**). Podnikatelé tedy nyní nemusí své tržby evidovat, mohou tak ale činit dobrovolně a úřady tuto povinnost nekontrolují. Návrh dále zrušuje i možnost dobrovolné evidence podnikateli, jelikož by mělo dojít k ukončení provozování systému EET ze strany Finanční správy.
- Účinnosti by zákon měl dle navrhovaného znění nabýt k 1. 1. 2023.

(4) NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

- Poslanecká sněmovna schválila vládní návrh novely autorského zákona, kterým dochází k implementaci dvou evropských směrnic, a to směrnice (EU) č. 2019/789 a směrnice (EU) č. 2019/790.
- Novela přináší novou úpravu v oblasti užití díla poskytovatelem služeb pro sdílení obsahu online. Poskytovatelem ve smyslu novely bude poskytovatel služby informační společnosti, jejímž hlavním účelem nebo jedním z hlavních účelů je ukládat a sdělovat

veřejnosti velký počet děl nahrávaných uživatelem takové služby a která soutěží nebo může soutěžit s jinými online službami zpřístupňujícími díla stejné cílové skupině, přičemž poskytovatel takové služby tato díla uspořádává a propaguje za účelem zisku.

- Za sdělování díla veřejnosti bude také považováno zpřístupňování díla veřejnosti poskytovatelem služby pro sdílení obsahu online, bylo-li dílo nahráno uživatelem takové služby. Vymezen je také pojem doplňkové online služby vysílatele.
- Zavedeny mají být rovněž nové druhy licencí, a to licence pro digitální výuku, licence pro užití díla nedostupného na trhu, licence pro pastiš (napodobeninu jiného uměleckého díla) a licence k rozmnožování díla pro účely automatizované analýzy textů nebo dat.
- Nakladatelé budou mít právo na odměnu v souvislosti s půjčováním rozmnoženiny jimi vydaného díla v knihovnách. Právo na přiměřený podíl na příjmech vydavatele tiskové publikace budou mít autoři děl, která jsou součástí tiskové publikace.
- Schválené pozměňovací návrhy například stanovují, že při použití nástrojů pro automatické rozpoznávání obsahu může k zamezení nahrání díla dojít pouze v případech, kdy poskytovatel služby pro sdílení obsahu online vyhodnotí nahrávaný obsah jako totožný či rovnocenný dílu identifikovanému autorem, dále výslovně uvádějí, že poskytovatel služeb pro sdílení obsahu online nemá obecnou povinnost dohlížet nad obsahem ukládaným uživateli jeho služby a upravují právo vydavatele tiskové publikace na přiměřenou odměnu za jeho užití poskytovatelem služeb informační společnosti.
- Návrhem se bude zabývat Senát.

(5) NOVELA ZÁKONA O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY

- Poslanecká sněmovna ve 2. čtení projednala vládní návrh novely zákona o dani z přidané hodnoty, která by od roku 2023 zavedla významné změny v oblasti paušální daně pro OSVČ.
- Novela počítá s navýšením obratu pro povinnou registraci k DPH na částku 2 mil. Kč. V návaznosti na zvýšení limitu pro plátcovství DPH na 2 mil. Kč se zvyšuje i hranice příjmů ze samostatné činnosti pro vstup do paušálního režimu z 1 mil. Kč na 2 mil.
- Výše paušální daně však nebude jednotná, nýbrž dojde k zavedení 3 pásem paušálního režimu odvozených od výše a charakteru příjmů poplatníka, a to:
  - 1. pásmo: přibližně 75.600 Kč (6.300 Kč měsíčně);
  - 2. pásmo: 192.000 Kč (16.000 Kč měsíčně);
  - 3. pásmo: 312.000 Kč (26.000 Kč měsíčně).

- Plátcí, jejichž obrat za předcházejících 12 měsíců přesáhl 1 mil. Kč, avšak nepřesáhl 2 mil. Kč, budou moci do 5 dnů od nabytí účinnosti přechodného ustanovení požádat o zrušení registrace plátce DPH.

(6) NÁVRH ZÁKONA O ÚČETNICTVÍ

- V připomínkovém řízení vlády, které bude trvat do 9. 12. 2022, je návrh zákona o účetnictví, který má za cíl vytvoření nové soustavy právních předpisů upravujících účetnictví.
- Návrh zákona by měl řešit problematiku neaktuálnosti stávající právní úpravy, jelikož ta není schopna řešit nové situace a trendy v oblasti účetnictví. Vláda tedy připravila komplexní rekodifikaci právních předpisů upravujících účetnictví.
- Navrhovaná právní úprava se zaměřuje především na zajištění věrného obrazu finanční situace a výkonosti subjektů, snížení administrativní náročnosti vedení účetnictví, zpřehlednění právní úpravy, zajištění souladu s právem EU a digitalizaci účetnictví.
- Jedním z kroků pro zpřehlednění právní úpravy je sloučení několika předpisů do jednoho společného předpisu, a to sjednocením nyní platících právních předpisů pro podnikatelské a nepodnikatelské účetnictví do jednoho společného souboru pravidel.
- České účetní standardy (ČÚS) pro ostatní účetní jednotky by měly zůstat zachovány s tím, že se stále bude jednat o nezávaznou metodickou podporu a nikoliv o manuál účtování. Přesto by měly ČÚS projít optimalizací obsahu a struktury a dále by ČÚS pro jednotky veřejného sektoru měly být zrušeny a jejich obsah by měl být včleněn do prováděcích právních předpisů.
- Návrh zákona dále zavádí příslušný pojmový aparát, který bude uveden ve zvláštní důvodové zprávě. Účelem pojmového aparátu je sjednocení terminologie pro lepší přehled a jednodušší vedení účetnictví.
- V souvislosti s postupem evropské integrace dochází k propojování národních ekonomik a údaje účetních závěrek získávají často mezinárodní charakter. Dalším cílem navrhované úpravy je i koncepční sladění s jinými účetními rámci ve světě a zejména v EU tak, aby vyhovovaly jak právu EU, tak i koncepčnímu rámci mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS.

(7) NÁVRH ZÁKONA V SOUVISLOSTI S VYUŽÍVÁNÍM DIGITÁLNÍCH NÁSTROJŮ V PRÁVU OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

- Poslanecká sněmovna schválila ve 3. čtení vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních

společností a fungováním veřejných rejstříků. O tomto návrhu jsme Vás informovali již v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíce leden, červen a září 2022.

- Návrh dále implementuje tzv. směrnici o digitalizaci, která usiluje o zavedení možnosti plně elektronického vytvoření kapitálových společností. Lhůta pro implementaci předpisů EU je do 1. 8. 2023.
- Plně elektronické založení kapitálových společností by mělo probíhat za využití vzorových společenských smluv. Posíleno by též mělo být i využívání digitálních nástrojů v průběhu celého životního cyklu obchodní korporace. Jednou z nejvýznamnějších navrhovaných změn je možnost obchodních korporací zapisovat údaje do veřejného rejstříku, ukládat listiny do sbírky listin a zřizovat pobočky v jiných členských státech plně elektronickou formou.
- Rozšířen by na základě novely měl být i rozsah veřejně a bezplatně přístupných údajů o všech kapitálových společnostech zapsaných v členských státech EU na internetových stránkách.
- Novela přináší rozdělení veřejnoprávní a soukromoprávní roviny procesu zakládání obchodních korporací. Procesy spojené se založením, získáním živnostenského oprávnění a zápisem do veřejného rejstříku budou dle návrhu moci probíhat současně. Nově zakládané právnické osoby by navíc měly možnost volby, v jaké fázi procesu svého založení budou ohlašovat živnost či žádat o koncesi.
- Novela se zabývá i novými kritérii bezúhonnosti pro výkon funkce člena orgánu. Nezpůsobilost by se nyní odvíjela od rozhodnutí českého nebo zahraničního orgánu veřejné moci zakazujícího dané osobě výkon funkce z důvodů souvisejících s insolvenčním řízením nebo v případě odsouzení za vybrané trestné činy. V současné době se pro účely posouzení splnění podmínek pro výkon funkce člena orgánu obchodní korporace vychází z vymezení bezúhonnosti podle živnostenského zákona.
- Novela také počítá se zavedením evidence osob vyloučených z funkce člena voleného orgánu obchodní korporace. Existenci překážky výkonu funkce v jiném členském státě Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru bude možné ověřit prostřednictvím systému propojených rejstříků.
- Schválené pozměňovací návrhy staví najisto, že překážka výkonu funkce člena orgánu obchodní korporace je dána až pravomocným odsouzením, a prodlužují existující režim ztotožňování dlužníků v insolvenčních řízeních věřiteli založený na rodných číslech, a to alespoň do doby, dokud nebude Ministerstvem spravedlnosti dokončen projekt elektronického Informačního systému insolvenčního rejstříku (eISIR).
- Návrh zákona nyní míří do Senátu.

(8) NOVELA ZÁKONA O MEZINÁRODNÍ JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCI VE VĚCECH TRESTNÍCH

- Poslanecká sněmovna schválila vládní návrh novely zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, kterým má dojít k adaptaci evropských nařízení (EU) č. 2018/1727 a č. 2018/1805.
- Nad rámec adaptace se návrh zaměřuje na odstranění některých praktických problémů vznikajících při aplikaci úpravy obsažené v zákoně č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a snaží se jednoznačně stanovit, v jakém rozsahu stát poskytuje peněžitou pomoc obětem trestných činů podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, v reakci na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2019, č. j. 9 As 423/2018-29.
- Novela upravuje také příslušnost soudů k úkonům v přípravném řízení, zjednodušení předání a vydání, způsob hrazení nákladů mezinárodní justiční spolupráce, opatření či předložení překladu písemností a realizaci převzetí osob z cizího státu nebo z jiného členského státu.
- Schválené pozměňovací návrhy dále například umožňují doručení rozhodnutí o vydání zajištěných peněžních prostředků poškozeným na bankovní adresu, upravují rozhodování o znalečném a tlumočném a o odměně a hotových výdajích konzultanta a vymezují pravomoc vydávat evropský vyšetřovací příkaz.
- Návrhem se nyní bude zabývat Senát.

(9) NOVELA ZÁKONA O PODMÍNKÁCH PROVOZU VOZIDEL NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

- Poslanecká sněmovna schválila vládní návrh novely zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, o kterém jsme Vás informovali již v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíce květen a červen 2022. Novela má přinést zjednodušení zápisu do registru silničních vozidel.
- Dle předlohy bude žádost o zápis do registru možné podat elektronicky, a to i bez protokolu o evidenční kontrole. Některé doklady však bude potřeba doložit v listinné podobě při vyzvednutí osvědčení o registraci vozidla.
- Novelou má dojít ke změnám schvalování technické způsobilosti silničních i zvláštních vozidel, jejich systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků. Návrh také upravuje působnost Ministerstva dopravy, Státní plavební správy a Drážního úřadu.

- Nově bude možné podat žádost o přepis vozidla na jiného majitele či provozovatele i separátně podáním původního a nového vlastníka či provozovatele vozidla. Žádost však musí obdržet stejný úřad.
- Schválené pozměňovací návrhy dále například osvobozují od evidenční kontroly dosavadního provozovatele vozidla, který bude zapsán jako jeho nový vlastník, a snižují správní poplatek, ruší technické průkazy, tedy namísto stávajícího technického průkazu vozidla (tzv. „velkého techničáku“) a osvědčení o registraci vozidla (tzv. „malého techničáku“) bude vydáváno pouze osvědčení o registraci vozidla, které bude obsahovat více údajů, a vypouštějí podmínku platné technické prohlídky pro ukončení režimu vyřazení vozidla z provozu.
- Návrh nyní zamíří do Senátu.

(10) NÁVRH ZÁKONA, KTERÝM SE RUŠÍ ZÁKON O ZEMĚDĚLSKÝCH SKLADNÍCH LISTECH A ZEMĚDĚLSKÝCH VEŘEJNÝCH SKLADECH

- Vláda předložila Poslanecké sněmovně návrh zákona, kterým se zrušuje zákon o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech.
- Účelem zemědělských skladních listů, jakožto listinných cenných papírů na řad, bylo rozšířit možnosti financování zemědělského sektoru pomocí dalšího obchodovatelného nástroje krytého vybranými zemědělskými produkty. Úprava se však již dlouhodobě nepoužívá.

(11) NAŘÍZENÍ O STANOVENÍ CEN ELEKTRINY A PLYNU V MIMOŘÁDNÉ TRŽNÍ SITUACI A NAŘÍZENÍ, KTERÝM SE RUŠÍ NAŘÍZENÍ O PŘÍSPĚVKU NA ÚHRADU NÁKLADŮ ZA ELEKTRINU, ZEMNÍ PLYN A TEPLA

- Nařízení o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci zavádí úpravu pravomoci vlády v případě mimořádné tržní situaci nařídí maximální výši cen elektřiny a plynu na trhu. Toto nařízení stanovuje maximální cenu elektřiny na 5.000,- Kč/MWh a plynu na 2.500,- Kč/MWh, cenu stálého platu za dodávky elektřiny na 130,- Kč/odběrné místo za měsíc a plynu na 130,- Kč/odběrné místo za měsíc pro období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2. Ceny stanovené tímto nařízením nezahrnují DPH a jsou cenami pevnými, není tedy přípustné je měnit.
- Nařízení má za cíl zabránit skokovému a nepředvídatelnému zdražování elektřiny a plynu a tím snížit platby odběratelů za elektřinu a plyn. Vláda bude mít pravomoc stanovovat ceny elektřiny a plynu, ukládat povinnost nabídky dodavatelům elektřiny a plynu a limitovat obchodování s elektřinou a plynem.
- Nařízení dále zavádí kategorie zákazníků, na jejichž spotřebu se uplatní zastropování cen. Jsou to (i) zákazníci odebírající elektřinu na hladině nízkého napětí a plyn jako zákazník

kategorie domácnost či maloodběratel, (ii) odběratelé elektřiny a plynu v odběrném místě, které je připojeno k distribuční soustavě na hladině vysoké a velmi vysokého napětí, resp. zákazníci, jejichž odběrové místo je v kategorii odběratelů plynu středních odběratelů nebo velkoodběratelů, (iii) zákazníci, jejichž odběr elektřiny je na napájení elektrické trakce pro tramvaje, trolejbusy a vlaky, a (iv) zákazníci, kteří jsou malými či středními podnikateli a jsou připojeni k distribuční soustavě na hladině vysokého či velmi vysokého napětí. U zákazníků čtvrté kategorie se zastropování použije ve výši 80 % nejvyšší měsíční hodnoty odběru elektřiny v jejich odběrném místě. Vláda tedy tímto nařízením zajišťuje pomoc nejen domácnostem, ale i malým a středním podnikatelům, vládním institucím, školám, poskytovatelům zdravotních a sociálních služeb, provozovatelům veřejné dopravy a dalším uvedeným v nařízení.

- Nařízení, kterým se ruší nařízení o příspěvku na úhradu nákladů za elektřinu, zemní plyn a teplo, bylo vyhlášeno z důvodu zastropování cen za energie výše zmíněným nařízením o stanovení cen elektřiny a planu v mimořádné tržní situaci.

(B) GDPR

(1) VZDÁLENÉ PŘIPOJENÍ MŮŽE OHROZIT OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

- Národní úřad pro kybernetickou bezpečnost (dále jen **NÚKIB**) zveřejnil zprávu o tom, že byla zjištěna zranitelnost vzdálených připojení k operačnímu systému Windows prostřednictvím aplikací společnosti Fortinet Security Fabric.
- NÚKIB sdělil, že se jedná o kritickou zranitelnost týkající se systému pro firewall a webové proxy servery společnosti Fortinet Security Fabric, které umožňují získat vzdálený přístup bez autentizace administrativního rozhraní. Zranitelná tak mohou být například datová centra, síť WLAN, provozní technologie cloudových služeb nebo i domácí vzdálená připojení.
- Ohrožení bezpečnosti je možné eliminovat nastavením vícefaktorového ověřování uživatelů nebo omezením přístupových IP adres do administrátorského rozhraní.

(2) VEŘEJNÁ KONZULTACE EDPB PRO HLÁŠENÍ PORUŠENÍ OCHRANY OSOBNÍCH ÚDAJŮ A URČOVÁNÍ DOZOROVÉHO ÚŘADU

- Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (dále jen **EDPB**) otevřel ke dni 18. října 2022 veřejnou konzultaci k pokynům č. 9/2022 pro ohlašování případů porušení zabezpečení ochrany osobních údajů.
- Pokyny původně přinášely určitou nejednotnost vůči pokynům EDPB k určování vedoucího dozorového úřadu pro správce a zpracovatele. Konkrétně se jednalo o nesoulad v pojetí mechanismu jediného kontaktního místa.

- Stávající novela pokynů č. 9/2022 tak přináší soulad s pokyny k určování vedoucího dozorového úřadu. Praxe některých dozorových úřadů totiž vyvolala potřebu jasné a jednotné interpretace.
- Pokud tedy nebude mít správce ze třetí země pobočku alespoň v jedné členské zemi, nutno podotknout, že pouhý zástupce nestačí, pak bude muset případ porušení ohlásit prostřednictvím svého místního zástupce u vnitrostátního úřadu ve všech členských zemích EU, ve kterých působí. Nebude přitom moci využít mechanismu jediného kontaktního místa (tzv. one-stop-shop).
- Dále EDPB dne 21. 10. 2022 zahájil proces veřejné konzultace k pokynům č. 8/2022 o určování vedoucího dozorového úřadu správce nebo zpracovatele osobních údajů. Procedura veřejné konzultace je otevřena až do 2. 12. 2022.

(C) JUDIKATURA

(1) KOMUNIKACE ÚČASTNÍKA SE SOUDEM PROSTŘEDNICTVÍM DATOVÉ SCHRÁNKY ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE NAMÍSTO DATOVÉ SCHRÁNKY ZASTUPUJÍCÍHO ADVOKÁTA (nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2583/21)

- Ústavní soud (dále jen ÚS) vyhověl ústavní stížnosti stěžovatele, kterému mělo být odepřeno právo na přístup k soudu z důvodu komunikace účastníka se soudem prostřednictvím datové schránky advokátní kanceláře. Skutkově velmi podobnou věc již řešil Ústavní soud v nálezu sp. zn. III. ÚS 2373/21, o kterém jsme Vás informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc červenec 2022.
- ÚS tak v dané věci opakuje, že odepřením přístupu k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod není stav, kdy soud neprojedná podání zaslané z datové schránky advokátní kanceláře bez připojení uznávaného elektronického podpisu zastupujícího advokáta (které nebylo v zákonné lhůtě doplněno předložením originálů písemností), byť by byl jejím (třeba i jediným) společníkem a jednatelem. Aby mohlo být podání vůči orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky hodnoceno jako podepsané, vyžaduje zákon buď totožnost osoby podatele a držitele datové schránky, nebo připojení uznávaného elektronického podpisu k dokumentu podání.
- Dále ÚS podotýká, že je třeba odlišovat osobu advokáta a advokátní kanceláře, v níž působí, jelikož jde podle práva o dva odlišné subjekty, které není možné zaměňovat. Stejně jako není možné, aby klient udělil procesní plnou moc advokátní kanceláři, nýbrž pouze konkrétnímu advokátovi, není žádoucí, aby podání z jiné než jeho datové schránky bylo bez dalšího možné považovat za jím odeslané podání, není-li současně opatřeno uznávaným elektronickým podpisem, jak předepisuje zákon.

- ÚS však odmítá příliš restriktivní posuzování návrhů a podání. Pokud se soud odmítne zabývat dovoláním proto, že advokát obsahově jasné dovolání stěžovatele zašle z datové schránky advokátní kanceláře (právnícké osoby) bez elektronického podpisu, a nevyzve advokáta k nápravě, ačkoli v předchozím řízení byl tento postup soudy akceptován a rovněž s dovoláním bylo nejprve zacházeno jako s řádně podaným, dochází k porušení práva na přístup k soudu.

**(2) ÚČETNÍ ZÁVĚRKY BEZ VYBRANÝCH ÚDAJŮ, KTERÉ BY MOHLY ZPŮSOBIT ÚJMU, VE SBÍRCE LISTIN
(rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 2536/2021)**

- Nejvyšší soud (dále také jen **NS**) se zabýval otázkou povinnosti založit účetní závěrku do sbírky listin. Setrval na bezvýjimečné povinnosti účetních jednotek zakládat zákonem požadované účetní záznamy do sbírky listin, připustil ovšem, že účetní jednotky mohou založit účetní závěrku či výroční zprávu do sbírky listin bez vybraných údajů, pokud by jim jejich zveřejnění mohlo způsobit újmu.
- V odůvodnění NS odkázal i na judikaturu Ústavního soudu (dále jen **ÚS**), který se k této otázce také vyjadřoval. Podle ÚS zákonná úprava sleduje legitimní cíl, když je důvodem pro založení účetních závěrek do sbírky listin skutečnost, že se jedná o dokumenty, z nichž lze zjistit stav hospodaření zapsaných subjektů. Jedná se totiž mnohdy o zásadní informace pro investory a obchodní partnery, jakož i pro jiné účastníky hospodářské soutěže či spotřebitele (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 4. 2015, sp. zn. II. ÚS 2984/14).
- NS se musel vypořádat i s výkladem pojmu „právní zájem“ na zrušení zapsané osoby s likvidací ve smyslu zákona o veřejných rejstřících. V souvislosti s tím vyložil, že povinnost zakládat účetní závěrku do sbírky listin, a s tím spojená sankce v podobě zrušení společnosti s likvidací, není podmíněna velikostí účetní jednotky (společnosti), existencí příjmů či vykonáváním podnikatelské činnosti. Právní zájem na zrušení zapsané osoby s likvidací je zásadně dán již tím, že zápisy v rejstříku a sbírka listin o takové osobě neodpovídají požadavku aktuálnosti a úplnosti, a neplní tak svou informační funkci vůči třetím osobám.
- NS však musel v souvislosti s širokou publikační povinností dodat, že za situace, kdy by snad zveřejnění některých údajů účetních záznamů bylo způsobilé přivodit zapsané osobě újmu, bylo by možné uvažovat o tom, že zapsaná osoba by zveřejnila vybrané listiny i bez takových údajů, a mohlo by tedy například dojít k jejich „začernění“.

(3) PORUŠENÍ PÉČE ČLENA ORGÁNU ZÁVAŽNÝM ZPŮSOBEM VE SMYSLU § 65 ZOK

(rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 1831/2021)

- NS rozhodl ve věci dovolání navrhovatele, jakožto 50 % akcionáře společnosti, ve které mělo údajně dojít k opakovanému a závažnému porušení péče řádného hospodáře předsedou představenstva společnosti. Navrhovatel shledával pochybení nejen v porušení povinností vůči společnosti, ale i vůči vnějším subjektům.
- Soud první instance vyhověl žalobci a předsedu vyloučil z funkce na tři roky. Předseda poté podal odvolání, přičemž odvolací soud rozhodnutí prvního stupně změnil a žalobu zamítl. Navrhovatel následně podal dovolání k NS, který měl rozhodnout zejména o otázce, zda může být závažným porušením péče řádného hospodáře i případ, kdy v důsledku porušení povinnosti nevznikla škoda na majetku společnosti.
- NS rozhodl ve prospěch navrhovatele a vyložil, že porušení péče řádného hospodáře může spočívat i v takovém porušení, které neznamená majetkovou újmu společnosti. Standard péče řádného hospodáře nedopadá jen na jednání člena statutárního orgánu při jednání navenek společnosti, nebo na rozhodování v rámci obchodního vedení, ale zároveň se péčí řádného hospodáře rozumí i taková povinnost náležitě péče, která se vztahuje k vnitřnímu chodu obchodní korporace. Vnitřním chodem či správou obchodní korporace se pak rozumí například jednání statutárního orgánu související se svoláváním valné hromady a podobně.

(4) POZDĚ ZAPLACENÁ NÁHRADA ZA VYVLASTNĚNÍ

(rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 29/2021)

- Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) se zabýval otázkou zaplacení náhrady za vyvlastnění.
- Zákon o vyvlastnění nestanoví jakoukoli lhůtu, která by časově omezovala právo vyvlastňovaného podat žádost o zrušení vyvlastnění. NSS nicméně připouští, že aplikace této přísné úpravy zrušení vyvlastnění by mohla v některých konkrétních případech vést k paralýze institutu vyvlastnění a nepředvídaným důsledkům.
- Současně tedy NSS dovozuje, že pokud by vyvlastnitel činil příslušné kroky směřující k včasnému zaplacení náhrady za vyvlastnění, avšak ze strany vyvlastňovaného by docházelo k účelovým obstrukcím při přijetí náhrady, mohla by být na to navazující žádost o zrušení vyvlastnění posouzena jako zneužití práva, kterému by nebylo možné poskytnout ochranu. Vždy ovšem záleží na konkrétních a individuálních skutkových okolnostech.

**(5) PŘEHLASOVANÝ VLASTNÍK PŘI HLASOVÁNÍ MIMO ZASEDÁNÍ SVJ
(usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 189/2022)**

- Nejvyšší soud se zabýval otázkou možností návrhu na prohlášení neplatnosti vlastníka jednotky při hlasování mimo zasedání.
- Ustálená judikatura NS vztahující se k tomu, kdo je přehlasovaným vlastníkem ve smyslu jeho práv, jakožto práv přehlasovaného vlastníka jednotky při hlasování Společenství vlastníků jednotek (SVJ), a kdo tedy může navrhnout soudu, aby o záležitosti týkající se správy domu a pozemku rozhodl, se vztahuje i na rozhodování o přijetí usnesení mimo shromáždění vlastníků jednotek.
- Bez ohledu na formu rozhodování je totiž podstatou institutu přehlasovaného vlastníka projevení nesouhlasu s přijímaným rozhodnutím, který není možné spatřovat v neúčasti na hlasování bez vážných důvodů. Z tohoto důvodu se tedy právo na návrh soudu o rozhodnutí ve věci týkající se správy domu a pozemku u SVJ považuje i právo na navrhování soudů, aby rozhodly o přijetí usnesení mimo shromáždění vlastníků jednotek.

**(6) K PŘEDVÍDATELNOSTI ŠKODY PŘI PORUŠENÍ PÉČE ŘÁDNÉHO
HOSPODÁŘE
(rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 59/2022)**

- Nejvyšší soud se také zabýval otázkou posouzení objektivní předvídatelnosti škody podáním žaloby ve smyslu porušení péče řádného hospodáře.
- V občanském soudním řízení vznikají jeho účastníkům náklady. Procesně neúspěšnému účastníkovi soud obvykle uloží zaplatit druhé straně, která měla ve věci úspěch, náhradu jejích účelně vynaložených nákladů řízení. Podání žaloby může vést ke vzniku škody v podobě vzniku dluhu na náhradě nákladů řízení, vznik takové škody není objektivně nepředvídatelný. Na tom nemůže nic změnit ani to, že v předchozím řízení s obdobným předmětem v důsledku odlišného postupu soudu nevznikly účastníku náklady řízení.
- Člen statutárního orgánu společnosti, který jedná s péčí řádného hospodáře, tedy musí počítat s tím, že v případě neúspěchu v soudním řízení bude muset společnost uhradit náklady řízení druhé straně.

KONTAKT

TAUBEL LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Sokolovská 68/105, 186 00 Praha 8 - Karlín

OFFICE@TAUBELLELEGAL.COM

+420 226 251 055

Taubellegal
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ